

HABERLER

Hazırlayan: Yavuz

Okuyan: Sinem-Yavuz

- 1- 7 yıllık bir aradan sonra biraraya gelen CHP eski lideri Ecevit ile AP eski lideri Demirel, demokrasi hedefinde birleşmiş olduklarını bir kez daha ilan etmiş oldular.
- 2- Anayasa Mahkemesi raportörü, ANAP'ın baskınıyla çıkartılan seçim yasasını "ön seçimi kaldıran hükmünün" anayasaya aykırı olduğunu saptadı.
- 3- Silahlı çete ve katliamlar düzenliyerek ve terör eylemleri düzenlemekten ~~karşın~~ 11 yıl ağır hapis cezasına çarptırılan faşist MHP başkanı Türkeş, MHP genel başkanlığına getirildi.
- 4- SB'nin içlerini dinleyen Diyarbakır Piringlik'teki Amerikan casusluk üssünün Türk komutanı yarbay Engin Hayreter, üste her bölgeye girebildiğini ancak Amerikalıların gizli haberleşmede kullandıkları kript oodasına giremediğini açıkladı.
- 5- Amerikan savaş uçaklarının Konya hava eğitim üssünden yararlanmaları karışığında para ödeyecekleri öne sürüldü.
- 6- Kadın hakları savunucularından Kadın Çevresi ile ayrımcılığa karşı kadın derneği tarafından İstanbul Kariye semtinde düzenlenen kadın şenliğine, olumsuz hava koşullarına rağmen yüzlerce kişi katıldı.
- 7- İran ile Irak arasında şiddetli çatışmalar sürüyor.
- 8- G.Afrika ırkçı rejimi, savaş uçakları Angola'nın güneyine savaş uçaklarının desteğinde topçu ateşleriyle saldırdı.
- 9- Nikaragua devlet başkanı Daniel Ortega bir çağrı yayınlayarak ulusal diyalog sürecini resmen başlattı.
- 10- Afganistan'ın kuzeyindeki silahlı gruplardan 5000 kadar kişi daha silahlarını bırakarak hükümet tarafına geçtiler.
- 11- Şili'de 9 politik tutuklu 37 gündür açlık grevini sürdürüyor.
- 12- SB, uzay örgütü kurulması amacıyla bir uluslararası konferans toplanmasını önerdi.
- 12- Avustralya'da barışsever güçler ülkenin güneyindeki Nurrungar askeri üssü önünde bir gösteri yaptılar.
- 13- Eski nato generalleri, F. Almanya'nın Nürnberg kentinde yaptıkları bir açık oturumda iki paktın askersel doktrininin karşılaştırılmasından yana olduklarını söylediler.

GÜNÜN YORUMU

Yazan: Kemal

Okuyan: Yavuz

Başlık: Bu fırsat değerlendirilmelidir

YAZILAR

- 1-TDOC programı
- 2- Günün yorumu
- 3- Kutlu Yoldaş'ın yol ve amaçtaki " Sovyetler Birliğinde sosyalizmin devrimci yenilenmesinin mücadelesinin mücadelemiz açısından önemi" başlıklı yazısı

Salı

Bu yayınlımızda önce TDOO programımızı ve "Bu fırsat değerlendirilmelidir" başlıklı günün yorumunu sunacağız. Daha sonra, TKP MK genel sekreteri ¹¹aydar kutlu yoldaş'ın yol ve amaç dergisinin son ~~x~~ sayısında yer alan " "Sovyetler Birliğinde sosyalizmin dvrimci yenilenmesinin mücadelemiz açısından önemi" başlıklı yazısını okuyamıy sürdüreceğiz.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

6.10.1980

--- Yedi yıllık bir aradan sonra biraraya gelen CHP eski lideri Bülent Ecevit ile AP eski lideri Süleyman Demirel, demokrasi hedefinde birleşmiş olduklarını bir kez daha ilan etmiş oldular. Süleyman Demirel'in doğru Sol Partisi Genel başkanlığına seçilmesi dolayısıyla kendisini kutlama ziyareti yapan Demokratik Sol Parti Genel Başkanı Bülent Ecevit, görüşmede ANAP'ın çıkardığı seçim yasasının iptali girişimlerinin önlenmesini "demokrasiye sivil darbe" olarak niteledi. 1980 öncesi Cumhurbaşkanlarının sorunların çözümüne yaptıkları katkıya dikkat çeken Ecevit, 1. aşım'dan sonra ülkenin çalkantılı bir ~~dönem~~ döneme girebileceğine işaret etti.

Görüşmede Süleyman ~~Demirel~~ Demirel de "Hür ve demokratik Türkiye'nin herkesin meselesi olduğunu vurguladı. Görüşme 40 dakika sürdü.

--- Anayasa Mahkemesi Raportörü, ANAP'ın parlamento baskınıyla çıkartılan seçim yasasının "ön seçimi kaldıran hükmünün" anayasaya aykırı olduğunu saptadı. Seçim yasasının iptalini isteyen raportörün görüşü Anayasa Mahkemesi tarafından benimsenirse 1 Kasım da yapılacağı ~~ulan~~ edilen erken genel seçimler bir başka ~~kaz~~ güne ertelenebilecek. Anayasa Mahkemesi Raportörü, önseçim yapılmamasının Anayasanın 69.maddesindeki "siyasi partilerin parti içi çalışmaları ve kararları demokrasiye aykırı olamaz" hükmüyle çeliştiğini bu nedenle seçim yasasının iptal edilmesi gerektiğini açıkladı.

--- Silahlı ^{gete} cemiyet kurup, ^{katliamlar düzenlemek ve,} terör eylemleri yürütmekten 11 yıl ağır hapis cezasına çarptırılan faşist Milliyetçi Hareket Partisinin başkanı Alpaslan ^Türkeş, Milliyetçi Çalışma Partisi'nin Genel Başkanlığına getirildi. Türkeş MÇP kongresinde yaptığı konuşmada Milliyetçi Hareket partisinin terör eylemlerini bir kez daha savunarak "ülkücülerin marksistlerin saldırılarına hedef olduğu" iddiasını yineledi. Bilindiği gibi Türkeş aynı partiden, Ankara dördüncü bölge ~~de~~ milletvekili adayı.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VE YAYIN KURUMU

4

--- Sovyetler Birliği'nin içlerini dinleyen/Amerikan casusluk üssü ^{nsu} ~~nsu~~ Diyarbakır-Pirinçlik'teki Türk komutanı yarbay Engin Hayreter, üste her bölgeye girebildiğini ancak Amerikalıların gizli haberleşmede kullandıkları kript odaya na giremediğini açıkladı. Yarbay Engin Hayreter "pirinçlikte giremediğiniz yer var mı" sorusuna şu karşılığı verdi: "~~Enxant~~ "Burada benim giremediğim hiç bir yer yok. Tabi hemen belirtiyim ki bunun tek istisnası, Amerikalıların Kripto merkezi. Burası onların kendi üs makamları ile yaptıkları gizli haberleşmenin şifrelendiği yerdir, buraya girmem de herhalde düşünülemez." Bilindiği gibi İncirlik üssünde görev yapan ^Türk komutan ~~da~~, üste girilemeyen yerler olduğunu ve üstten kalkan savaş uçaklarının hangi operasyonlara katıldıklarını Türk komutanlarının bilmediğini açıklamış, ardından da görevden alınmıştı.

5
--- Amerikan savaş uçaklarının Konya hava eğitim üssünden yararlan-
maları karşılığında para ödeyecekleri öne sürüldü. ABD ile süresi
1990'a uzatılmış olan SIA' çerçevesinde Konyada eğitim yapan ~~Amirikan~~
Amerikan savaş uçaklarının 600 saati aşan eğitim uçuşları için
belirli bir miktar para ödeyecekleri, ancak ~~bu miktar~~ ödemenin
ne kadar olacağının bilinmediği belirtildi. Bilindiği gibi
Özal hükümetinin, ~~Kon~~ Amerikan savaş uçaklarının Konya eğitim
üssünden yararlanma olanaklarının kısıtladığı ~~ön~~ sürülmüştü.

Öte yandan NATO yetkilileri, Orta ve orta-kısa menzilli
roketlerin kaldırılmasına ilişkin Sovyet-Amerikan ^(ilke) anlaşması ^{e)} nedniyle
~~nükleer silahların~~ ^{Batı} Avrupanın nükleer silah potansiyelini artırmanın
yolu olarak kısa menzilli bazı ~~silah~~ nükleer silahları ^{deli} Türkiye'de
savaş uçaklarına takma görüşünü ileri sürüyorlar. Sovyet -Amerikan

6

Hükümetin ise

ilke anlaşmasını desteklediğini açıklayan bu dayatma karşısında
ne tutum alacağı ise henüz bilinmiyor.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

7

--- Kadın hakları savunucularından Kadın Çevresi ile Ayrımcılığa Karşı Kadın ^Derneği tarafından İstanbul Kariye semtinde düzenlenen kadın şenliğine, olumsuz hava koşullarına rağmen yüzlerce kişi katıldı. Çok sayıda erkek ve çocuğun da hazır bulunduğu ve yağmur ve soğuk altında yapılan şenlikte düzenleme komitesi adına Şirin tekeli bir konuşma yaptı. Şirin Tekeli, kadınların koca dayasına karşı ortak bir kültürde birleşmeleri gerektiğini belirterek, "dayak yemiş kadınların dayanın ilk şokunu atlatana kadar sığınabilecekleri kadın evleri kurmak çalışmaları yapıyoruz. Kadınların örf ve adetlerin tutsağı olmaktan kurtulmaları gerekiyor" dedi. Şenlikte ayrıca, "dayağa karşı ne yapılmalı" , "kadın dayanışması" ve "fuhuş" konularında toplu sohbetler, dia gösterileri ve tiyatro oyunları gerçekleştirildi.

--- İran ile Irak arasında şiddetli çatışmalar sürüyor. Irak savaş uçakları, İ Basra Körfezi'nde İran'a ait üç adayı bombaladı.

İran ise Bağdat'a uzun menzilli füzeler attı. Bağdat'ta patlamalar oldu. İran aynı zamanda Irak'ın Basra kentini top ateşine tutmaya devam etti.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

--- Güney Afrika ırkçı rejimi, savaş uçakları ~~desteğinde~~ Angola'nın güneyine savaş uçaklarının desteğinde topçu ateşleriyle saldırdı.

Bu arada Birleşik Amerika Devlet Başkanı Regin, Güney Afrika'ya uygulanan ekonomik yaptırımın sonuç alıcı olmadığını öne sürerek, Amerikan Kongresi'nin bu yaptırımlara son vermesini istedi.

Afrika Ulusal Kongresi de, bir açıklama yayınlayarak, Regin'in ~~bu~~ bu tutumuyla Güney Afrika ırkçı rejimini desteklediğini, ~~bu~~ ~~ülkenin~~ ~~terör~~ ~~politikası~~ ~~na~~ ~~devan~~ ~~we~~ ~~ney~~ rejimi terör politikasına sürdürmeye teşvik ettiğini kaydetti.

--- Nikaragua Devlet Başkanı Daniel Ortega bir çağrı yayınlayarak ulusal diyalog sürecini resmen başlattı. Daniel Ortega, Ağustos başında 5 Orta Amerika ülkesince hazırlanan Barış Planı çerçevesinde, ülkede silahsız tüm muhalefet güçleriyle ve aftan yararlananlarla diyalog kurulacağını açıkladı. Ortega, ~~diyaloga~~ ~~kurulacak~~ iyi niyetleri kurulacak diyalogun, ülkede demokratikleşme sürecine katkıda bulunacağını belirtti.

✱ Görüşmelere hükümetin temsilcisi olarak katılacak olan Parlamento Başkanı Karlos Nunez, görüşmelerin Perşembe günü başlayacağını açıkladı.

Bu arada ~~M~~ El Salvador'da Ulusal Kurtuluş Cephesi ^{ve} ~~iki~~ Ulusal Demokratik Cephe liderleriyle Devlet Başkanı Duarte arasında, ~~gü~~ ülkede barışın tesisi amacıyla görüşmeler başladı. San Salvador'da yapılan bir gösteride de Birleşik Amerika'nın ~~ülkesi~~ El Salvador'a

ve Orta Amerika'nın öteki ülkelerine müdahalesi kınandı ve hükümetin görüşmelerde olumlu tutum alması istendi.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

--- Afganistan'ın kuzeyindeki silahlı gruplardan 5000 kadar kişi daha silahlarını bırakarak hükümet tarafına geçtiler. Silahları bırakanların lideri Abdül Resul Pehlivan, artık ülkede barış istediklerini ve yönetimin ulusal barışma politikasını desteklediklerini söyledi.

Afganistan Devlet Başkanı Necip halkın önünde duran en önemli sorunun, kardeş kanı dökülmesine son verilmesi ve istikrarlı bir barışın sağlanması olduğunu söyledi. Necip, "ulusal barışma politikasının ilanından bu yana 2000 köyün halk iktidarından yana geçtiğini ve 83 bin mültecinin ülkeye geri döndüğünü açıkladı.

--- Demokratik Almanya

Şili'de 9 politik tutuklu 37 gündür açlık grevini sürdürüyor. Şili'de cezaevlerindeki koşulları ve baskıları kınamak üzere yapılan açlık grevine 28 Eylül günü 100 tutuklu daha katılmıştı. Bir ayı aşkın süredir açlık grevinde olan 9 kişinin sağlık durumlarının bozulduğu bildiriliyor.

Bu arada Demokratik Almanya'da Şili Halkıyla Dayanışma Komitesi, Alyende dönemi Dışişleri Bakanlığı yapmış olan Sosyalist Parti Genel Sekreteri Almeyda'nın düşünceleri nedeniyle 1,5 yıl hapis cezasına çarptırılmasını kınadı. Açıklamada, ~~diktatör~~ bu uygulamanın, diktatör Pinoşe'nin 1989 yılında yapılacak olan Devlet Başkanlığı seçimlerinden önce muhalefeti daha da çok baskı altına almaya yönelik olduğu belirtildi.

--- Sovyetler Birliği, uzay örgütü kurulması amacıyla bir uluslararası konferans toplanmasını önerdi. Sovyetler Birliği Dışışleri Bakan Yardımcısı Vladimir Petrovski Nü York'ta yaptığı açıklamada, Birleşmiş Milletler çerçevesinde yapılabilecek olan ~~huxkam~~ bir çalışmayla, önümüzdeki 10-15 yıl için uzayda işbirliği yapılmasını öngören bir plan hazırlanmasını önerdi. Vladimir Petrovski, "yıldızlar savaşı" projesinin barışın korunmasına yardım etmeyeceğini, tersine barışı tehlikeye düşüreceğini söyledi.

7
--- Avustralya'nın güneyindeki

Avustralya'da barışsever güçler ülkenin güneyindeki Nurrungar askeri üssü önünde bir gösteri yaptılar. Göstericiler Avusrtalya'daki Amerikan üslerinin kaldırılmasını istediler.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

6 Ekim

--- Eski NATO generalleri, Federal Almanya'nın Nürnberg kentinde yaptıkları bir açık oturumda, iki paktın askersel doktrinlerinin karşılaştırılmasından yana olduklarını söylediler. Nürnberg'de yapılan toplantıya, eski NATO generallerinden, ^{Federal Alman} ~~İngiliz~~ Gert Bastiyan, İtalyan Nino Pasti, İngiliz Alister Maki, Hollandalı Mihel ~~xx~~ fon Meyenfeld ve Yunanistan'dan Riçard Kapellos katıldılar.

Eski NATO gneralleri, ~~ikixx~~ NATO ve Varşova Anlaşması örgütünün askersel doktrinlerinin karşılaştırılmasının, ~~politik~~ gerek politik, gerekse askersel olarak karşılıklı güven oluşturulmasına önemli katkısı olacağını vurguladılar. NATO generalleri, karşıt politik ve toplumsal konumlara sahip olmanın askersel düşmanlığa yolaçmaması gerektiğini savundular.

"Bir fantezi deşerlendirilmiştir"

Bir gazete başlık atmış, "Özal planının adım adım uyguluyor" diyor. Bizce doğru söylüyor. ANAP başkanı, başbakan Özal, sivil görünümüne otoriter bir rejimi kurumlaştırmak, demokrasi-nin önüne büyük bir engel oluşturmak için hazırlanan planı adım adım uyguluyor. Bunda belirleyici bir dönüm noktasını 1 Kasım seçimleri oluşturuyor. Eğer, 1 Kasım'da seçimler yapılır ve Özal'ın antidemokratik seçim yasası ile önceden kesip biçtiği kılıf ülkenin üzerine geçirilirse, ülke en azından bir beş yıl için daha güneşli görmemeye mahkum edilecek demektir.

Evet, Özal kendi planının uyguluyor da, muhalefat güçleri ne yapıyor? Bu yakada, bizim yakada durumun iç açıcı olduğunu söylemek hiç de kolay değil. Bu durumu anlamak da, ~~çok kolay~~ aynı şekilde değerlendirecekler, kolay olmuyo

ANAP'ın dokümanı oymunun ^{ayrılıyor, sonra anlaşılmak üzere} ^{seçil.}
kuvvetine neden böyle ^{ayrılıyor, sonra anlaşılmak üzere} ^{seçil.}
-3-

illa, ANAP'ın ~~marx dedikçe~~ ~~evet~~ demek, ~~peşine~~ takılmayı anlamak
da hiç anlaşılır değil. Biliniyor, bir kısım parlamenter, meclisin
~~olağanüstü~~ ^{olağanüstü} toplantısı istemi ile, gerekli imza sayısını bularak,
meclis başkanına başvurdular. ANAP'lı karaduman'ın tutumu ne oldu?
~~Marx~~ Karaduman, memleketi karmaşaya, kaosa sürüklemek istemediğini
belirterek, meclisi toplantıya çağırmaı reddetti. ~~Meclisin~~ ^{neyin} ^{olduğuna}
Açık ki değerli dinleyiciler, neyin memleket için faydalı, neyin olma-
dığına Karaduman, Özal, ⁽²⁰⁾ vren karar verecekse, meclis niye toplanı-
yor? Neden onca zahmet ile seçimler yapılıyor? ~~Marx~~ ^{Marx}
~~Marx~~ ^{Marx} Karaduman'ın DSP Genel Başkanı Ülent ecevit, in haklı olarak
belirttiği gibi karaduman'ın hareketi, 146. madde kapsamında, ^{değersiz hareketlerdir.}
meclisi tehdit, tağyir ve ilga suçu ile ^{Amma} ^{esansanlıdır.}
~~Marx~~ ^{Marx} bunları belirtmekle ~~almıyor~~ ^{Amma} ^{ki,} (demokrasi karşıtları,
ülkeyi uluslararası sermayenin ve yerli işbirlikçilerinin çıkarları

DSİ Genel başkanlığını üstlenmiş olan Bülent Ecevit'in bir araya gelmeleri gelişmeleri olumludur. Ne ki , başka muhalafet güçleri de, en başta da SHP vardır. Tüm muhalafet güçlerinin, partilerin bir mutlak gereklidir. araya gelmesi için çaba, harcamak, bunun yolundaki engelleri temizlemek, tüm tarafların , karşılıklı iyi niyetiyle, ~~günümüzün~~ ~~gerektirdiği~~ ~~günümüzün~~ bağlı olduğu işe açıktır.

Günümüzde, politik parti yöneticileri, ~~devletleri~~ liderlikleri, olanüstü sorumluluklarla karışaydırlar. Onlar, muhalafet güçleri arasında çağdaş , uygar bir diyalogun, bir işbirliği havasının doğmasına ve kalıcılaşmasına , ülkenin Özalların elinden kurtulmasına katkıda bulunmak için her zamankinden fazla şansa sahiptirler. Bunu değerlendirip değerler. Bu fırsatın . bu şansın, bu fırsatın değerlendirilip değerle ~~adlandırılmemesinde oynanacak rol, yılların~~ ~~uzun~~ ~~yılları~~ kapsayan siyasal eymelreninin, belirleyici yönünü, tüm

5. maddesi
uğunda
gainsin, bu
Bu fırsatın değerlendirilmesinde, ya da değerlendirilememesinde
oynanacak ~~rol~~ rol, politik yöneticilerin, liderlerin, ~~xxix~~
~~xxxxxxxxx~~ tüm ~~xxxxxxxxx~~ geçmişleri boyunca tüm politik yaşamları
boyunca ortaya koydukları faaliyete asıl rengini verecek, asıl
damgasını vuracaktır. *buradan kimse hayale kapılmayacak*

Kimse hayale kapıymasın, kimse edmekorsa
kimse hayale kapılmasın, kimse demokrasi düşmanları ile diyalog
~~xxxxxxxxx~~

Bugün, tüm demokrasi güçleri arasında, 1 kasım seçimleri için
ortak davranış biçimini bulmak, boykot ya da başka bir biçimle,
Özal'ın meclisi gaspetmesini önlemek bir numaralı görevdir. Biçimi
ne olursa olsun, muhalafet güçlerinin birlikte davranışına, ortak
davranışına ~~sağlan~~ mutlaka sağlanmalıdır. *Meclisi gaspetmeyecek*

partinin diğer üyeleriyle birlikte
1. Kasım seçimleri için
1. Kasım seçimleri için

Sol Birliğin yayınladığı son bildiride vurgulandığı gibi, keyfilige ve pervasızlığa karşı esas olarak yapılması gereken rejimin platformu reddetmekti. Ne ki, bir kez seçimlere Evren-Özal rejiminin kurallarıyla katılmak kabul edildikten sonra, başkıcı 1982 anayasası koşulları altında yapılacak takınılacak bir dürüst tutum daha vardır: (MÇP dışındaki tüm muhalafet partilerinin, 1982 anayasasını hayır, demokratik bir anayasa, demokratik bir seçim kanunu talebi çevresinde birleşerek seçimlerde ortak bir tutum almalarıdır.